

Силабус курсу

Пенсійне забезпечення

Ступінь вищої освіти – магістр

Освітньо-наукова програма «Соціальна робота та соціальна політика»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Старший викладач кафедри психології та соціальної роботи
Глух Тетяна Григорівна

Контактна інформація

Кафедра психології та соціальної роботи
Адреса: м. Тернопіль б-р. Т. Шевченка, 9
Кабінет: 44 Телефон: 19-211#

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Пенсійне забезпечення» покликана ознайомити студентів із базовими принципами, категоріями і поняттями системи пенсійного страхування, розкрити її соціально-економічну природу, проаналізувати становлення пенсійного страхування у світі, розкрити теоретичні та методологічні аспекти сучасного стану справ у цій сфері в Україні та інших країнах, висвітлити правові основи страхової пенсійної системи, а також сформувані початкові уміння та навички оперування теоретичним матеріалом та здійснення навчальних розрахунків пенсійних виплат для практичного використання у сфері соціального забезпечення.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Предмет, завдання та основні категорії системи пенсійного забезпечення.	Володіти основними категоріями пенсійного забезпечення та здійснювати критичний і порівняльний аналіз його різних систем.	Питання
2 / 1	2 Нормативно-правова база, що регламентує функціонування системи пенсійного забезпечення в Україні.	Знати систему законодавства, що регулює сферу пенсійного забезпечення, здійснювати аналіз положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».	Презентація
4 / 2	3. Принципи, засади і механізми функціонування пенсійного забезпечення в Україні. Реформування пенсійної системи України.	Знати макроструктурні складові та соціально-економічні засади системи пенсійного забезпечення. Рефлексувати принципи функціонування пенсійного забезпечення. Усвідомлювати основні шляхи реформування сфери пенсійного страхування.	Реферат

2 / 1	4. Загальні положення Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Страховий стаж у солідарній системі.	Знати основні визначення трудового стажу, його види та значення в пенсійному забезпеченні. Уміти обчислювати трудовий стаж. Рефлексувати поняття вислуги років та її значення в пенсійному забезпеченні.	Питання
2 / 1	5. Види пенсій у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	Знати про основні види пенсій у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та аналізувати основні чинники, що впливають на їх розмір.	Питання, задачі
4 / 2	6. Призначення, перерахунок і виплата пенсій у солідарній системі.	Володіти методикою призначення та нарахування пенсій у солідарній системі пенсійного забезпечення. Знати особливості перерахунку і виплати пенсій.	Питання
2 / 1	7. Суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування. Зберігання пенсійних активів.	Знати функції, права та обов'язки різних суб'єктів накопичувальної системи пенсійного страхування. Розуміти особливості та принципи зберігання пенсійних активів.	Питання
4 / 1	8. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду	Знати особливості накопичувальної системи як другого рівня системи пенсійного забезпечення в Україні. Диференціювати та порівнювати пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду	Задачі
4 / 2	9. Державне регулювання та нагляд. Відповідальність у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.	Знати особливості нормативного регулювання діяльності суб'єктів загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Рефлексувати та задіювати механізми і процедури ефективного державного регулювання та нагляду у сфері пенсійного страхування.	Реферати,
2 / 1	10. Інфраструктура системи недержавного пенсійного забезпечення.	Знати особливості функціонування системи недержавного пенсійного забезпечення та правового регулювання правовідносин в цій сфері. Аналізувати пенсійні активи та пенсійні виплати недержавних пенсійних фондів. Рефлексувати перспективи розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні.	Питання, задачі
4 / 1	11. Пенсійні виплати та успадкування пенсійних активів. Державний нагляд і контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення.	Знати про основні механізми функціонування і види контролю на третьому рівні системи пенсійного забезпечення в Україні. Аналізувати основні переваги та недоліки недержавного пенсійного забезпечення.	Питання, тести, МКР

Літературні джерела

1. Веб-сайт Міністерства соціальної політики України «Пенсія» URL: <https://www.msp.gov.ua/timeline/Pensii.html>

2. Гірняк А. Н. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни Пенсійне забезпечення. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 53 с.
3. Глух Т. Г., Гірняк А. Н. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Пенсійне забезпечення». Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка», 2023. 25 с.
4. Глух Т. Г., Сенчук Ю. М. Психологічні детермінанти актуалізаційного й деструктивного хвилювання соціального працівника-практика. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід*: матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, ТНЕУ, 5-6 квітня 2019 р. Тернопіль: Економічна думка, 2019. Т. 2. С. 133-136.
5. Гуменюк В. Є. Адміністративно-правові засади публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні : дис. к.ю.п. Запоріжжя: ЗНУ. 2021. 214 с.
6. Діденко Л. В., Тітор В. С. Сучасний стан системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2020. № 1-2. С. 76-86.
7. Козак Т. М. Напрями інтеграції системи пенсійного забезпечення України до європейської та світової пенсійної системи. *Інвестиції : практика та досвід*. 2021. № 4. С. 116-121.
8. Пенсійне забезпечення військовослужбовців в умовах воєнного стану. Загальне пенсійне забезпечення. І. М. Копотун, І. М. Коропатнік, М. А. Микитюк, О. О. Павлюк, С. П. Пасіка. Видавництво : Професіонал: 2024. 692 с.
9. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України URL: <https://www.pfu.gov.ua/>
10. Писаревська Г. І. Пенсійне забезпечення в Україні: сучасні тенденції та напрями розвитку. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 197-201. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/06/ujae_2024_r02_a33.pdf
11. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
12. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 05.11.1991 № 1788-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>
13. Шалієвська Л. І. Пенсійне забезпечення в системі економічної безпеки держави: монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 196 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, платформа Moodle).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із адміністрацією.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання		Оцінка	Оцінювання	2 теоретичні

визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 11 тем – 4 оцінки). 2. Модульний контроль 1 проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання	визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	виконаного завдання у формі письмового теоретико-розрахункового перспективного плану	запитання по 40 балів 1 задача – 20 балів
---	--	--	--

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом